

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СМОЛЯН

Утвърдил:
Игнат Колчев
Председател на
Административен съд – Смолян

**КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ НА
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – СМОЛЯН**

**I. ОБОСНОВКА ОТ НЕОБХОДИМОСТТА ОТ КОМУНИКАЦИОННА
СТРАТЕГИЯ**

Ефективността на правосъдната система е зависима от доверието и съпричастността на гражданите към правораздавателните институции.

Печеленето на доверие е двустранен процес и предполага взаимно разбиране, принципност в действията и надеждност на информацията.

Ето защо, срещата между гражданското общество и правосъдието се нуждае от посредничеството и партньорството на свободните медии.

II. ЦЕЛИ

Комуникационната стратегия на Административен съд - Смолян, като част от комуникационната стратегия на съдебната власт има за цел да допринася за създаване на обективна и вярна представа в обществото за дейността на съдебната власт и в частност на съда.

III. ЗАДАЧИ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ :

Комуникационната стратегия е предназначена за:

- регламентиране на взаимоотношенията между Административен съд-Смолян и медиите;

-регламентиране на взаимоотношенията между магистратите и журналистите;

-предотвратяване на неточна или погрешна информация, която стига по неофициален път до средствата за масово осведомяване;

-опровергаване с факти на неточна информация, намерила място в пресата и електронните медии.

По-обща и дългосрочни задачи, които си поставя комуникационната стратегия на съда са:

-повишаване на правната култура на българските граждани;

-повишаване на доверието на българските граждани към съдебната власт;

-утвърждаване образа на Република България като правова държава, в която се спазва законът и съдебната власт е независима.

IV. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА КОМУНИКАЦИОННАТА ПОЛИТИКА

-**Актуалност** – стратегията се основава на реални обществени и институционални потребности в дадения момент; съобразена е с изискванията на професионалната етика и разпоредбите на закона.

-**Диалогичност** – документът гарантира двупосочност при обмена на информация; подчертава значението както на посланията, отправяни от съдилищата към медиите (и чрез тях към цялата общественост), така и на обратната връзка – от средствата за масова информация и гражданите към съдилищата.

-**Гъвкавост** – стратегията е структурирана в съзвучие с динамиката на обществените процеси; съдържа, както принципни положения, регламентиращи комуникационния процес, така и потенциал за включване на нови послания при евентуални законодателни и други съществени промени, които биха могли да се отразят на взаимодействието между съдилищата и медиите.

V. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА КОМУНИКАЦИОННАТА ПОЛИТИКА

Основните принципи в комуникационната политика на Административен съд - Смолян са свързани със зачитането на конституционното право на гражданите да получават информация, с изключение на случаите, когато тя е класифицирана.

Принципите са :

публичност;

прозрачност;

достъпност;

законосъобразност;

ефективност;

на медиите се предоставя информация по всички обществено значими съдебни дела и при поискване от тях – по конкретни дела;

информацията се разпространява равнопоставено, без да се проявява предпочитание към едни медии и пренебрегване на други;

осигурява се достъп на гражданите и журналистите до информация за дейността на съда чрез интернет страницата на съда;

осигурява се достъп на журналисти и граждани в съдебната зала по време на заседание, освен когато делото се гледа при закрити врати;

осигурява се достъп на фоторепортери и телевизионни оператори в съдебната зала, след разрешение, получено от председателя на съдийския състав.

VI. КАНАЛИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ

1. ПРЕССЪОБЩЕНИЯ

Прессъобщенията са подходящ начин за оповестяване на официална информация в кратък срок. Този комуникационен канал може да се използва за ефективно отразяване на цялостната дейност в съда, с акцент върху това, че институцията функционира в условията на публичност, спазвайки законите и етичните правила при упражняване на професията.

Съобщения до медиите се изготвят по различни информационни поводи:

разглеждани от съда дела;

постановени съдебни актове;

административни, организационни и процедурни промени в работата на съда;

инициативи на съда, нововъведения;

работа по проекти;

официални срещи и посещения;

статистическа информация.

1.1 ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

Да са актуални – по теми, ползващи се със значим обществен интерес или засягащи важни моменти от работата на правораздавателните институции;

Съдържащата се в прессъобщението информация да отговоря на въпросите: Кой? Какво? Къде? Кога? Как? Защо?, за да бъде текстът в оптимална степен ясен, полезен и достатъчен за потребителите;

Съдържанието трябва да бъде точно по отношение на изложените факти и нормите на закона. Текстът - да е еднозначен и да не съдържа предположения и коментари (особено що се отнася до информация по съдебни дела);

Прессъобщенията да се предоставят на достъпен за гражданите и медиите език.

Сложният юридически изказ почти винаги и навсякъде създава затруднения за медиите. Журналистите обикновено отговарят за няколко ресора едновременно и не разполагат с необходимото време да се запознаят със законовите разпоредби, на които се обляга едно или друго съдебно решение, както и да вникнат в същността на употребяваните от правото термини. Създаване на прессъобщение на ясен език би довело до излъчването на достъпни и еднозначни послания от съда към обществото и би улеснило журналистите в работата им;

□ Съобщението трябва да съдържа телефон и интернет адрес на съда.

1.2 СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ ПРЕССЪОБЩЕНИЯ

А) Съобщения за насрочени за разглеждане дела.

Информация за насрочени дела се оповестява в позволените от закона рамки, когато:

- по преценка на съдията-докладчик е налице обществен интерес и информация по делото следва да стане достояние на по-широк кръг от граждани (например: страни по делото са държавни институции, популярни личности или юридически лица и от изхода на съдебния спор са заинтересовани различни обществени слоеве);

- определена медия/репортер следят и отразят развитието на конкретен съдебен спор;

- налице е подчертан интерес от страна на медиите към определен правен казус.

Прессъобщенията за насрочени дела съдържат информация за това **пред кой съд се разглежда делото, датата и началния час на съдебното заседание, страните по делото** (без да се идентифицират конкретно физическите лица) и: жалбоподател, срещу какъв административен акт е жалбата, основание.

Б) Съобщения с информация за хода на делото.

Представители на медиите могат да присъстват при разглеждане на дела при открити врата. Твърде често журналистите не разполагат с необходимото време за това и не притежават специфичните познания, които да им позволят да вникнат в съдържанието, нюансите и правните последици от процесуалното поведение на страните по делото. Поради това не винаги е възможно да се направят обективни изводи за развитието на делото и необходимостта от извършване на определени процесуални действия.

Затова е от особена важност **точното изясняване на причините за отлагане на съответното дело**. Социологическите проучвания показват, че според гражданите основният виновник за отлагане разглеждането на делата е съдът. Редица публикации в пресата създават внушения за бавност, мудност на съдебните процеси (“за пореден път съдът отложи”, “отново съдът отложи” и т.н.). Изясняването и популяризирането на обективните причини за отлагане на делата, от една страна е начин да се посочи истинският “виновник” за забавяне на съдопроизводството, а от друга – предоставя възможност на гражданите да се запознаят по-добре с процесуалните норми.

С оглед информирание на обществеността за действителните причини за отлагане на делата, при изготвяне на прессъобщение с такова съдържание е необходимо точно да се посочат законовите разпоредби, на основание на които съдът е длъжен да отложи разглеждането на делото и да насрочи ново съдебно заседание.

В) Прессъобщения за постановени съдебни актове.

Съобщението съдържа информация от диспозитива на постановено решение или определение. Посочва се в какъв срок и пред кой съд подлежи на обжалване или протестиране съответният съдебен акт. Може да се цитира и текста на закона, въз основа на който е постановен той.

При изготвяне на съобщения за приключили административни дела, наред с информацията от диспозитива, накратко могат да бъдат представени становищата на страните и техните процесуални представители и както и някои подробности от обстоятелствената част на постановения акт, след предварително съгласуване със съдията-докладчик с оглед охраняване интересите на гражданите.

Предоставянето на възможност журналистите да се запознаят с мотивите към дадено съдебно решение съдейства за повишаване на доверието в правораздавателните институции и доказва, че съдът постановява съдебните си актове на базата на предоставените доказателства, въз основа на закона и вътрешното си убеждение. Това е полезно за съдебните репортери информация и с оглед на по-задълбоченото познаване от тяхна страна на материалните и процесуални закони. Определен казус може да представлява обществен интерес продължително време, което обуславя необходимостта, медиите да изясняват постфактум аргументите за постановяване на съответния съдебен акт.

За да са спазени разпоредбите относно достъпа до всички дела, журналистите и гражданите могат да се запознаят с мотивите на съда при постановяване на определен съдебен акт от Интернет страницата, където всички постановени съдебни актове се качват ежедневно.

Г) Съобщения за кадрови промени и назначения

Прессъобщенията включват информация за акта, с който се назначават или преназначават съдии; законовите разпоредби, регламентиращи съответното назначение; кратка професионална биография на магистрата.

Д) Изготвяне и предоставяне на статистически данни

Предоставянето на статистически данни на журналистите е подходяща форма за популяризиране и онагледяване на резултатите от дейността на правораздавателните институции. Подробна информация за различни аспекти от работата на Административен съд - Смолян се съдържа в Отчетния доклад за съответната година, който се помещава на интернет страницата на съда. При проявен интерес от страна на медиите могат да бъдат оповестени данни за:

- брой постъпили дела за решаване през съответния период;
- брой решени дела през периода;
- среднестатистическа натовареност на отделния съдия;
- брой постъпили жалби за бавност;
- брой и вид проекти, програми и инициативи, в които съдът е участвал;

Е) Други прессъобщения (работа по проекти, нововъведения, срещи, посещения и др.)

Съобщението трябва да съдържа ключови думи и послания, подчертаващи значимостта на съответното събитие, с оглед подобряване работата на институцията с гражданите.

1.3 МЕТОДИКА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

Прессъобщението за разглеждано дело се изготвя от служителя „Връзки с обществеността“, въз основа на данните по делото и законовите разпоредби. Текстът се предоставя на председателя на съда или на съдията - докладчик по делото, за включване на пояснения, допълнения, или корекции, ако това се налага. Когато се изготвят прессъобщения за събития - не свързани с работата по дела, готовият за оповестяване текст се предоставя на председателя на съда.

След съгласуването с административния ръководител, или съдията-докладчик, служителят „Връзки с обществеността“, изпраща прессъобщението до медиите, а системният администратор го помества на интернет - страницата на съда.

1.4 МЕХАНИЗЪМ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА СЪОБЩЕНИЕТО ДО МЕДИИТЕ

Прессъобщенията се разпространяват чрез:

публикации в интернет - страницата на съда – дава възможност за оповестяване на официална информация сред неограничен обществен кръг;

електронна поща - възможност за съвременно предоставяне на информация на отделни или на всички работещи със съдилищата репортери, които разполагат с възможност за такъв тип комуникация;

факс - при невъзможност да се използва някое от гореспоменатите средства за комуникация, когато е наложително, подготвената официална информация може да се изпрати и по факс;

телефонна връзка – поради опасността от неточности при комуникацията е необходимо този механизъм да се използва особено внимателно – предимно в случаите, когато информацията вече е предоставена по друг, по-надежден начин и трябва само да се направят допълнителни уточнения, които няма да променят смисъла и фактите в изложението.

1.5 ВРЕМЕ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЕТО

Съобщението се оповестява съвременно, съобразно определените дата и начален час на визираното събитие. Навременното оповестяване на официална информация от съдилищата е необходимо, за да се подчертае готовността им да функционират в условия на прозрачност. Забавянето ѝ може да бъде предпоставка за разгласяване на неверни данни и неблагоприятни за правораздавателните органи коментари или внушения.

Да се актуализира информацията за насрочени за разглеждане дела през текущия месец. При интерес от страна на медиите към дело, което не е включено в информационния бюлетин или към друга информация – свързана с работата на съда, служителят „Връзки с обществеността“, прави справка и изготвя съобщение във възможно най-кратък срок. Прессъобщението се разпространява, след съгласуване с

председателя на съда, като при отсъствие на председателя, се съгласува със съдията-докладчик разглеждащ делото.

1.6 АДРЕСАТИ НА ПРЕССЪОБЩЕНИЯТА

Прессъобщенията за дейността на съда се изпращат до редакциите на местните средства за масова информация и регионалните кореспонденти на националните медии.

При проявен интерес от страна на медии от други региони е възможно прессъобщения да се адресират и до тях.

За популяризиране на отделни инициативи на съда – новаторски и значими не само в регионален, но и национален мащаб, както и по дела, привличащи общественото внимание, съобщения се изпращат и на централните медии, които нямат свои регионални кореспонденти. Адресати на такива съобщения могат да бъдат и пресслужбите на другите звена в съдебната система, държавни институции, органи на местната власт, неправителствени организации и др.

Поместването на прессъобщението на интернет страницата на съда фактически го адресира до всички потребители, ползващи мрежата.

2. ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА

Съзнавайки важното място на информационните технологии в съвременния свят интернет страницата на съда съдържа разнообразна и полезна за потребителите информация. Гражданите, ползващи този метод за извършване на справки, могат да се информират по-подробно за съдебния окръг, местонахождението на съда, Тарифа № 1 и още информация за насрочените дела и постановените съдебни актове.

3. ОРГАНИЗИРАНЕ НА ПРЕСКОНФЕРЕНЦИИ

Този комуникационен канал дава възможност за пряк контакт между работещите в съдилищата и представителите на регионални и централни медии. Пресконференции се организират и провеждат със съгласието на председателя на съда при наличие на информационен повод:

- годишен отчет;
- важни кадрови промени;
- участие в реализацията на значими проекти;
- съществени законодателни промени, отразяващи се върху цялостната работа на съдебната система;
- при възникването на сериозен проблем, свързан с работата на съда, към който медиите и обществото проявяват подчертан интерес.

Пресконференциите дават възможност желаната информация да достигне до широк кръг от обществеността (чрез медиите) при минимални ресурсни и времеви разходи. Това е начин едновременно за всички заинтересовани страни да се огласи и разясни позицията на институцията по даден въпрос. При организирането им е необходимо да се вземат предвид следните фактори:

предварително огласяване – да се извърши достатъчно рано, така че всички представители на различните медии да имат възможност да се подготвят и отразят събитието;

участници в пресконференцията компетентни и добре запознати с информационния повод;

време за провеждане на пресконференцията – по възможност да не съвпада по време с други насрочени събития;

място на провеждане – съобразено с броя на присъстващите журналисти и други участници, както и с възможностите за използване на звуко- и видеозаписна техника;

4. ИНТЕРВЮТА И УЧАСТИЯ В РАДИО И ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРЕДАВАНИЯ

Участието в радио и телевизионни предавания, даването на интервюта и други медийни изяви на съдиите могат да допринесат в голяма степен за изграждане на реалистична обществена представа за институцията. Авторитетното присъствие на представител на съда в медийното пространство е предпоставка за повишаване на гражданското доверие към работата на правораздавателните органи. По този начин се опровергават твърденията за капсулираност и недостъпност на правораздавателната система, създават се условия за по-точно представяне на спецификата на работа в съдилищата.

При организиране и провеждане на подобни медийни изяви не могат да бъдат пренебрегнати наложените от законовите разпоредби ограничения, но използвайки предоставените им от средствата за масова информация възможности, магистратите могат да съдействат за повишаване правната култура на гражданите, чрез разясняване на принципни юридически въпроси - процесуални срокове, процедури, действащи закони.

Процедура за участия на съдии в интервюта - журналистическите въпроси да бъдат предварително подготвени и писмено представени на пресслужбата на съда, служителят „Връзки с обществеността“, подготвя предварително интервюирания (участника в предаването) с информация за медията и журналиста, с когото ще разговаря, за предисторията на разисквания проблем, ако има такава. Преди публикацията или предаването интервюираният се запознава с подготвения текст или видеоматериал.

5. ДОСТЪП НА ЖУРНАЛИСТИ ДО СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА.

Журналистите могат да направят справка само по дела, по които има влязъл в сила съдебен акт, след писмено разрешение на съдията - докладчик или председателя на съответния съд (в случай, че е невъзможно разрешението да бъде дадено от докладчика). За целта се попълва стандартна бланка по утвърден образец, за издаване на разрешение за достъп до конкретно дело.

Бланката се представя от репортера на деловодителя и е основание за предоставяне на достъп до съответното дело или част от него. Журналистът се запознава с материалите по делото в присъствието на съдебен служител в стаята за четене на дела. Бланките се съхраняват в служба „Деловодство“.

6. ФОТОАПАРАТИ И КАМЕРИ В СЪДА.

Видеозаписи и фотографии в съдебната зала, по време на съдебно заседание, се правят само с разрешение на председателя на състава, разглеждащ делото, към което има проявен интерес и със съгласието на страните - участници (съгласно чл.32, ал.2 от Конституцията на Република България - никой не може да бъде фотографиран и филмиран без негово знание или въпреки неговото изрично несъгласие). Заявеното от страните съгласие да се заснемат кадри от процеса се записва в протокола за заседанието.

При заявено желание от страна на медиите и след разрешение от председателя на съда, в определен ден и час може да се осигури свободен достъп до залите в съда (когато в тях не се провеждат заседания) и коридорите на палатата. В този случай могат да се заснемат кадри, които да се използват за онагледяване на материали, когато репортерите не са били в състояние да присъстват на място при разглеждане на конкретно дело.

Правенето на звукозаписи в съдебна зала по време на заседание е недопустимо.

7. ПЕРИОДИЧЕН АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ОТРАЗЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА СЪДА. АРХИВ.

Ежедневното проследяване на публикациите в пресата и информационния поток в електронните медии спомага за създаването на по-пълна и точна представа за медийното присъствие на съдебните институции. За тази цел:

Служителят „Връзки с обществеността“, поддържа архив от публикации в пресата и материали, оповестени в новинарски емисии и предавания на регионални и национални медии, засягащи работата на съда и съдебната система като цяло.

При публикувано опровержение от страна на съда, същото се прилага към съответния материал, твърденията в който се опровергават.

Отговор от страна на съда може да се даде, когато публикацията не съответства на реалността и законите или е отправена необоснована критика и по тази причина се създава негативно отношение към отделен съдия, определена служба в съда или институцията като цяло. Трябва да се вземе под внимание важна ли е критиката или допуснатата неточност, каква вреда е нанесла, каква е ползата от отговор. В интерес на съдилищата е аргументирано да се възпрепятства всеки опит те да бъдат дискредитирани.

При некоректна публикация в пресата или неточно изявление в електронните медии е необходимо внимателно да се анализира написаното (казаното) и да се

прецени точно кои моменти се нуждаят от опровержение. Когато се касае за необоснована критика или неточност по отношение цялостната работа на институцията, отговорът се съгласува с председателя на съда. Когато некоректно (непълно, невярно) е отразена работата по определено дело – анализът и опровержението се изготвят с участието на съдията, разглеждащ делото.

Опровержението при некоректно отразяване на работата на съда може да се даде на пресконференция, в писмо до главния редактор на съответната медия или под формата на официално писмено изявление, разпространено до всички средства за масова информация.

V. ИНИЦИАТИВИ НА СЪДА

Подобряването на обществената представа за правораздавателните институции може да стане факт и чрез инициирани от тях дейности и събития, несвързани пряко с работата по дела. Местните средства за масово осведомяване, по един или няколко от изброените по-горе канали за комуникация, трябва да бъдат информирани за провежданите инициативи, за да се осигури публичност и да се укрепва общественото доверие в съда.

1. ПОДОБРЯВАНЕ ОБСЛУЖВАНЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ

Гражданите формират своето отношение към съда като институция не само на базата на законността и справедливостта на постановените решения, но и въз основа на добре организираната, бърза и ефективно действаща администрация. Осигуряването на бърза ориентация и лесен достъп до необходимите служби в съда, любезното обслужване са първите впечатления, които формират трайни усещания и нагласи към съда у гражданите.

2. ПРОЗРАЧНОСТ В РАБОТАТА НА СЪДА И ПРАВНО ОГРАМОТЯВАНЕ

2.1 ДЕН НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ

Организираните посещения за граждани, желаещи да се запознаят по-подробно с работата на институцията, може да се провеждат в рамките на предварително обявен “Ден на отворените врати”. Посещенията се осъществяват по предварителна заявка и договорен по-рано регламент, така че да не бъде възпрепятствана дейността на съдии и служители.

2.2 ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА СЪДИЛИЩАТА С УЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

За повишаване правната култура на всички подрастващите, както и в помощ на ориентираните към правните науки млади хора, съвместно с училища от региона и свързани с образованието държавни и неправителствени организации, да се организират:

□ лекции на съдии в учебни часове за запознаване на учениците със специфичните професионални задължения на съдиите, с отделни моменти от практиката им в съдебната зала и особеностите на правораздавателния процес;

3. СЪВМЕСТНИ СРЕЩИ НА СЪДИИ И ЖУРНАЛИСТИ

Работата на съда, от една страна, и работата на медиите, от друга, са строго специфични дейности, като реализацията на всяка от тях е свързана с императивни изисквания за форма, съдържание, срокове и т.н. За установяване на пълноценно сътрудничество между съда и средствата за масова информация е необходимо и двете страни да познават нуждите, проблемите, задълженията на другата страна. За да се постигне необходимия синхрон в съвместната работа е необходимо комуникацията между правораздавателните институции и медиите да се осъществява двупосочно и при установени критерии.

За целта периодично да се провеждат срещи, на които представители на местните и централни медии и съдии от Административен съд - Смолян да се запознават с професионалните изисквания, стоящи пред всяка от страните. В рамките на такива срещи да се анализират начините, по които са отразявани отделни моменти от работата на съдилищата и да се синхронизират критериите за най-ефективно взаимодействие.

Подобни инициативи предоставят възможност за разясняване и на някои правни постановки (изменения в закони или общи положения, към които има засилен обществен интерес), които чрез средствата за масова информация да станат достояние на по-широк кръг от граждани.

VI. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА КОМУНИКАЦИОННАТА ПОЛИТИКА

За реализация на заложените в комуникационната политика дейности и инициативи ще се използват наличните в съда ресурси – професионални познания и умения на съдии и служители, налична материална база, информационни технологии, както и участие в специализирани обучения по темата от страна на НИП и ВСС.